DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 7 december 1995 *

I mål C-17/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från juge d'instruction vid Tribunal de grande instance de Bergerac (Frankrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga brottmålet mot

Denis Gervais,

Jean-Louis Nougaillon,

Christian Carrard,

Bernard Horgue,

angående tolkningen av artiklarna 37, 52 och 59 i EG-fördraget samt av rådets direktiv 77/504/EEG av den 25 juli 1977 om renrasiga avelsdjur av nötkreatur (EGT nr L 206, s. 8), 78/1026/EEG av den 18 december 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens-och andra behörighetsbevis för veterinärer inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT nr L 362, s. 1), 78/1027/EEG av den 18 december 1978 om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som veterinär (EGT nr L 362, s. 7) och 87/328/EEG av den 18 juni 1987 om godkännande för avel av renrasiga avelsdjur av nötkreatur (EGT nr L 167, s. 54),

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av D.A.O. Edward (referent), avdelningsordförande, samt J.C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, P. Jann och L. Sevón, domare,

generaladvokat: M.B. Elmer,
justitiesekreterare: D. Louterman-Hubeau, avdelningsdirektör,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Denis Gervais m. fl., genom Philippe Dandine, advokat i Bergerac, och bâtonnier Philippe Lafarge, advokat i Paris,

— Cooperative périgorde agenaise d'élevage et d'insémination artificielle (CPAEIA), genom Claude Paulmier, advokat i Paris,

— den franska regeringen, genom Catherine de Salins, sous-directeur vid utrikesministeriets rättsavdelning, och Philippe Martinet, secretaire des affaires étrangères vid samma avdelning, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom Marie-José Jonczy och José Luis Iglesias Buhigues, juridiska rådgivare, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

och efter att Denis Gervais m. fl., Coopérative périgorde agenaise d'élevage et d'insémination artificielle, den franska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 11 maj 1995,

och efter att den 13 juli 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Juge d'instruction vid Tribunal de grande instance de Bergerac har genom beslut av den 14 januari 1994, som inkom till domstolen den 17 januari samma år, enligt artikel 177 i EG-fördraget begärt ett förhandsavgörande beträffande fem frågor om tolkningen av artiklarna 37, 52 och 59 i EG-fördraget, samt av rådets direktiv 77/504/EEG av den 25 juli 1977 om renrasiga avelsdjur av nötkreatur (EGT nr L 206, s. 8), 78/1026/EEG av den 18 december 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens-och andra behörighetsbevis för veterinärer inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT nr L 362, s. 1), 78/1027/EEG av den 18 december 1978 om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som veterinär (EGT nr L 362, s. 7) och 87/328/EEG av den 18 juni 1987 om godkännande för avel av renrasiga avelsdjur av nötkreatur (EGT nr L 167, s. 54).

2 Dessa frågor uppkom inom ramen för ett brottmål mot Denis Gervais, Jean-Louis Nougaillon, Christian Carrard och Bernard Horgue (nedan kallade "de tilltalade").

3 I mars 1992 gjorde Coopérative périgorde agenaise d'élevage et d'insémination artificielle (CPAEIA), som blev målsägande den 18 mars 1993, en anmälan vid Procureur de la République i Bergerac mot de personer som åtalats, på grund av illegal artificiell insemination utförd inom det område där CPAEIA hade ensamrätt.

4 Denis Gervais och Jean-Louis Nougaillon anklagades för att under perioden från år 1989 till år 1992 ha överträtt artikel 5 fjärde stycket i lag nr 66-1005 av den 28 december 1966, om avel (*JORF* av den 29 december 1966, s. 11619), genom att ha utfört insemination utan att ha tilldelats något område, ett brott för vilket ansvar är stadgat i artikel 9 i denna lag. Christian Carrard och Bernard Horgue anklagades för att under samma period i strid med artikel 5 första stycket i samma lag ha drivit en inseminationsstation utan tillstånd, ett brott för vilket ansvar är stadgat i artikel 9 i denna lag.

Nationell rätt

5 Artificiell insemination av djur regleras i Frankrike bland annat genom lag nr 66-1005. I artikel 5 första och andra stycket i denna lag föreskrivs att driften av inseminationsstationer kräver tillstånd av jordbruksministern. I denna bestämmelse görs en åtskillnad mellan de stationer som framställer sperma och de som utför inseminationen, men utesluter inte att en enda station utövar de två typerna av verksamhet samtidigt.

6 Stationerna som utför insemination kan få tillstånd att ha förteckningar över godkända avelsdjur som tillhandahålls av produktionsstationerna. I dessa fall samlar, behandlar och lagrar dessa stationer själva sperma från de djur som ingår i dessa förteckningar.

7 I enlighet med artikel 5 fjärde stycket i denna lag betjänar varje inseminationsstation ett område inom vilket den är ensam behörig att bedriva verksamhet. För övrigt föreskrivs det i artikel 9 i samma lag att alla överträdelser av artikel 5 första och fjärde stycket är belagda med böter mellan 6 000 och 20 000 FF.

8 Enligt artikel 4 i denna lag är insamling och behandling av sperma förbehållet innehavare av ett tillstånd att verka som förman vid en inseminationsstation eller skall

ske under dennes kontroll. För övrigt är det endast innehavare av ett tillstånd att verka som förman vid en inseminationsstation eller seminör som kan utöva insemination.

9 Enligt artikel 1 i förordning nr 69-258 av den 22 mars 1969 om artificiell insemination (*JORF* av den 23 mars 1969, s. 2948) skall artificiell insemination — då avsikten är att avelsdjuren skall användas för offentlig betäckning — utföras under ledning eller kontroll av stationer godkända att utöva artificiell insemination och av innehavare av tillstånd antingen för att verka som förman vid en inseminationsstation eller seminör eller under dessas kontroll.

10 I artikel 14 i kungörelsen av den 17 april 1969 om tillstånd för drift av stationer för artificiell insemination (*JORF* av den 30 april 1969, s. 4349) föreskrivs att insemination av sperma skall utföras av innehavare av inseminationstillstånd som verkar under ansvar av en förman vid en station som har ansvar för förteckningar genom vilka seminörerna förses med sperma.

11 I artikel 9 i förordning nr 69-258 föreskrivs att tillstånden för att verka som förman vid en inseminationsstation eller seminör utfärdas av jordbruksministern. Enligt artikel 2 i kungörelsen av den 21 november 1991 om utbildning av seminörer och förmän för stationer och tilldelningen av motsvarande tillstånd (*JORF* av den 6 december 1991, s. 15963) kan dessa tillstånd utfärdas efter att ett certifikat om kompetens — för ifrågavarande art — och ett intyg undertecknat av en föreståndare för en inseminationsstation förevisas.

Gemenskapsrätten

12 Såvitt avser den fria rörligheten för veterinärer och veterinärtjänster föreskrivs i artikel 2 i direktiv 78/1026 följande:

"Varje medlemsstat skall erkänna de utbildnings-, examens-och andra behörighetsbevis som tilldelas medborgare i medlemsstaterna av övriga medlemsstater i enlighet med artikel 1 i direktiv 78/1027/EEG och som finns uppräknade i artikel 3, genom att ge dessa bevis, när det gäller rätten att påbörja och utöva verksamhet som veterinär, samma innebörd inom sitt territorium som dem som medlemsstaten själv utfärdar."

13 I artikel 1 i direktiv 78/1027 föreskrivs att medlemsstaterna av dem som vill påbörja och utöva veterinäryrket skall kräva att de innehar ett utbildnings-, examens-eller annat behörighetsbevis i enlighet med de krav som ställs i direktivet.

14 Vad gäller harmonisering av zootekniska regler, skall medlemsstaterna enligt artikel 2 i direktiv 77/504 se till att bland annat handel inom gemenskapen med renrasiga avelsdjur av nötkreatur eller deras sperma inte förbjuds, begränsas eller hindras på avelsmässiga grunder.

15 I artikel 2 i direktiv 87/328, som antogs enligt artikel 3 i direktiv 77/504, föreskrivs att en medlemsstat inte får förbjuda, begränsa eller hindra bland annat godkännande för artificiell insemination inom sitt territorium av renrasiga tjurar eller

deras sperma om tjurarna har godkänts för artificiell insemination i en medlemsstat efter prövningar som har utförts enligt kommissionens beslut 86/130/EEG av den 11 mars 1986 om metoder för individprövning och beräkning av avelsvärdet hos renrasiga avelsdjur av nötkreatur (EGT nr L 101, s. 37).

16 I artikel 4 i direktiv 87/328 förpliktas medlemsstaterna att säkerställa att sperman av renrasiga tjurar samlas, behandlas och lagras på en officiellt godkänd station för artificiell insemination vid handel inom gemenskapen.

Frågorna i begäran om förhandsavgörande

17 Juge d'instruction vid Tribunal de grande instance de Bergerac, som ansåg att utgången av förfarandet i brottmålet inför den nationella domstolen var avhängig av tolkningen av artiklarna 37, 52 och 59 i fördraget liksom av direktiv 77/504, 78/1026, 78/1027 och 87/328, beslutade att förklara målet vilande och att i begäran om förhandsavgörande ställa domstolen följande frågor:

"1) Strider det mot artikel 59 i EEG-fördraget och rådets direktiv 78/1026/EEG och 78/1027/EEG av den 18 december 1978, vilka antagits för genomförande inom området för verksamhet som veterinär, att en nationell lagstiftning om artificiell insemination av nötkreatur tillämpas enligt vilken förutsättningen för att ett seminörstillstånd kan utfärdas till veterinärer är att dessa kan förevisa ett intyg från föreståndaren för en godkänd station för artificiell insemination, som bestyrker att den person som gör ansökan inseminerar under föreståndarens ansvar, vilket på så sätt under straffansvar förbjuder veterinärer att fritt tillhandahålla tjänster, och samtidigt avsevärt begränsar deras verksamhet genom att tillerkänna personer som har slutit sig samman i så kallade 'stationer' för artificiell insemination och som inte nödvändigtvis innehar en veterinärexamen, ett monopol att utöva denna verksamhet inom ett visst geografiskt område?

2) Strider det mot artikel 52 i EEG-fördraget och rådets direktiv 78/1026/EEG och 78/1027/EEG av den 18 december 1978, vilka antagits för genomförande inom området för verksamhet som veterinär, att en nationell lagstiftning om artificiell insemination av nötkreatur tillämpas enligt vilken veterinärer beviljas seminörstillstånd under vissa villkor men enligt vilken det under straffansvar är förbjudet att utöva denna verksamhet, vilket begränsar deras etableringsrätt fullständigt, förutom för dem som är verksamma under ansvar av en så kallad station för artificiell insemination, som består av personer som inte nödvändigtvis innehar veterinärexamen och vilken har tillerkänts monopol att utöva denna verksamhet inom ett visst geografiskt område, så att etableringsfriheten för veterinärer inte kan utövas på ett riktigt sätt på franskt territorium utan anknytning till en station?

3) Skall rådets direktiv av den 25 juli 1977 (77/504/EEG) om renrasiga avelsdjur av nötkreatur respektive av den 18 juni 1987 (87/328/EEG) om godkännande för avel av renrasiga avelsdjur av nötkreatur, som antagits på grund av veterinärpolitiska skäl och som enligt ordalydelsen har till ändamål att säkerställa fri handel inom gemenskapen, tolkas på så sätt att det är förenligt med dem att det genom en nationell lagstiftning införs ett monopol — av ren ekonomisk art — på att inom ett visst geografiskt område utöva artificiell insemination, vilket är förbehållet 'stationer' som består av personer som inte nödvändigtvis innehar en veterinärexamen?

4) Är det förenligt med de relevanta bestämmelserna i rådets direktiv 77/504/EEG och 87/328/EEG, i vilka det inte föreskrivs någon begränsning i veterinärers etableringsfrihet och verksamhetsutövning, att det i en nationell lagstiftning fastställs att förutsättningen för att påbörja inseminationsverksamhet är att det utfärdas ett tillstånd för artificiell insemination av nötkreatur och att det för att detta tillstånd skall utfärdas krävs att ett intyg från föreståndaren för en godkänd station för artificiell insemination förevisas, vilket bestyrker att den person som gör ansökan utför insemination under föreståndarens ansvar, vilket på så sätt förbjuder eller begränsar möjligheten för veterinärer att utöva denna verksamhet på den grunden att dessa måste vara underställda en föreståndare för en så kallad station för artificiell insemination, vilken har beviljats monopol på att företa insemination inom ett visst geografiskt område?

5) Är ett monopol för tillhandahållande av tjänster såsom det som fastställs genom lag av den 28 december 1966 om avel och de tillämpningsföreskrifter som antagits i anknytning till denna förenliga med artiklarna 37 och 59 i EEG-fördraget såtillvida att detta utesluter att insemination företas av andra personer — även om dessa har tillräcklig utbildning och är kvalificerade att företa ingreppet — än personalen vid de stationer för artificiell insemination som åtnjuter detta monopol?"

Frågan om det är möjligt att pröva begäran om förhandsavgörande

18 Kommissionen och den franska regeringen har inledningsvis hävdat att begäran om förhandsavgörande inte är möjlig att pröva, då den nationella domstolen endast har återgivit de frågor som de tilltalades rådgivare har inlämnat till den nationella domstolen och fört dem vidare till Europeiska gemenskapernas domstol, utan att först förklara de faktiska och rättsliga omständigheterna i målet.

19 Det framgår av domstolens fasta rättspraxis att de uppgifter som lämnas i beslutet om hänskjutande inte endast skall möjliggöra för domstolen att avge ändamålsenliga svar utan skall även ge medlemsstaternas regeringar liksom andra berörda parter möjligheten att inge yttrande (se särskilt beslut av den 23 mars 1995, Saddik, C-458/93, REG s. I-511, punkt 13).

20 Det bör erinras om att nödvändigheten av att komma fram till en tolkning av gemenskapsrätten som är användbar för den nationella domstolen kräver att denna definierar bakgrunden och de tillämpliga bestämmelser som har samband med de frågor som den nationella domstolen ställer eller att denna åtminstone förklarar de faktiska förhållanden som ligger till grund för dessa frågor (se nyligen meddelat beslut av den 7 april 1995, Grau Gomis m. fl., C-167/94, REG s. I-1023, punkt 8).

21 Det skall dock framhållas att i fallet i fråga finns de uppgifter som är nödvändiga i beslutet från den nationella domstolen liksom i den akt som har översänts till domstolen av den nationella domstolen, kompletterade med svaren på de frågor som domstolen har ställt till de tilltalade med avseende på deras nationalitet, deras meriter och den plats där de utövar sin verksamhet.

22 Av detta följer att frågorna kan prövas.

Den första och den andra frågan

23 Genom den första och den andra frågan önskar den nationella domstolen få veta om det strider mot dels artiklarna 52 och 59 i fördraget, dels direktiv 78/1026 och 78/1027 att en medlemsstat uppställer villkor — såsom de som fastställs i den franska lagstiftningen — för att en person skall kunna utöva verksamhet som seminör.

24 Enligt en fast rättspraxis kan inte fördragets bestämmelser beträffande etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster tillämpas på en verksamhet vars samtliga moment är förlagda inom en medlemsstat (se nyligen meddelad dom av den 16 november 1995, van Buynder, C-152/94, REG s. I-3981, punkt 10).

25 Det är ostridigt i det förevarande fallet att brottsmålsförfarandena rör franska medborgare som i Frankrike har erhållit de utbildnings-och examensbevis som är

nödvändiga för att påbörja veterinäryrket. De är verksamma som veterinärer i Frankrike genom en lagstadgad registrering i den nationella organisationen, och utövar sin yrkesmässiga verksamhet uteslutande i Frankrike.

26 Dessa omständigheter har således ingen anknytning till någon av de omständigheter som behandlas av gemenskapsrätten, vilket gör att bestämmelserna om etableringsfriheten och om friheten att tillhandahålla tjänster inte är tillämpliga.

27 Vad beträffar direktiv 78/1026 och 78/1027 gäller dessa veterinärutbildning och erkännande av utbildningsbevis. Följaktligen är de inte tillämpliga på situationer där innehavaren av ett utbildningsbevis som har utfärdats av den medlemsstat i vilken han är medborgare har för avsikt att använda detta utbildningsbevis för att utöva verksamhet som veterinär i denna medlemsstat.

28 Följaktligen är svaret på den första och den andra frågan att varken artiklarna 52 och 59 i fördraget eller direktiv 78/1026 och 78/1027 är tillämpliga på rent interna förhållanden i en medlemsstat, såsom när en medborgare i en medlemsstat på denna stats territorium önskar utöva verksamhet som seminör och varken har genomgått en utbildning med anknytning till verksamheten eller har utövat den i en annan medlemsstat.

Den tredje och den fjärde frågan

29 Genom den tredje och den fjärde frågan önskar den nationella domstolen få veta om en nationell lagstiftning, varigenom dels inrättas ett monopol för att utöva artificiell insemination inom ett geografiskt område till fördel för inseminationsstationer, dels fastställs att förutsättningen för att påbörja inseminationsverksamhet är att

det utfärdas ett tillstånd att verka som förman vid en inseminationsstation eller som seminör och att det för att detta tillstånd skall utfärdas krävs att ett intyg från föreståndaren för en godkänd station för artificiell insemination förevisas, strider mot direktiv 77/504 och 87/328.

30 De tilltalade har hävdat att den franska lagstiftningen varigenom vissa företag eller vissa personer får ensamrätt att ägna sig åt inseminationsverksamhet, och rätten att utöva sådan verksamhet begränsas genom att ett förhandstillstånd krävs, strider mot direktiv 77/504 och 87/328.

31 Denna argumentation kan inte godtas.

32 Det framgår av innehållet i liksom av ändamålet med direktiv 77/504 och 87/328 att de avser att harmonisera villkoren för att renrasiga avelsdjur av nötkreatur och deras sperma godkänns för avel för att undanröja hinder av avelsteknisk natur för den fria rörligheten för sperma av nötkreatur. Dessa direktiv reglerar dock varken villkoren för insemination eller utbildning av seminörer eller utfärdande av certifikat eller tillstånd som gör det möjligt att tillträda en lagreglerad tjänst som seminör.

33 Svaret på den tredje och den fjärde frågan är sålunda att en nationell lagstiftning som dels inrättar ett monopol för att utöva artificiell insemination inom ett geografiskt område till förmån för inseminationsstationer, dels fastställer att förutsättningen för att påbörja inseminationsverksamhet är att det utfärdas ett tillstånd att

verka som förman vid en inseminationsstation eller som seminör och att det för att detta tillstånd skall utfärdas krävs att ett intyg från föreståndaren för en godkänd station för artificiell insemination förevisas, inte strider mot direktiv 77/504 och 87/328.

Den femte frågan

34 Genom den femte frågan önskar den nationella domstolen få veta om ett monopol för tillhandahållande av tjänster, såsom det som fastställs genom den franska lagstiftningen, är förenligt med artiklarna 37 och 59 i fördraget såtillvida att det utesluter all insemination som utförs av andra personer — även om de har tillräcklig utbildning och är kvalificerade att utföra ingreppet — än personalen vid de stationer för artificiell insemination som åtnjuter monopolet.

35 Vad beträffar artikel 37 i fördraget bör erinras om att i domen av den 30 april 1974 i målet Sacchi (155/73, Rec. s. 409) har domstolen redan fastställt att artikel 37 rör handel med varor och inte är tillämplig på ett monopol för tillhandahållande av tjänster.

36 Det kan emellertid inte uteslutas att ett monopol för tillhandahållande av tjänster indirekt kan påverka handeln med varor mellan medlemsstaterna. Domstolen har fastställt i dom av den 28 juni 1983 i målet Société coopérative d'amélioration de l'élevage et d'insémination artificielle du Béarn (271/81, Rec. s. 2057, nedan kallad "domen i målet Mialocq"), i vilken bestämmelserna i fråga i målet vid den nationella domstolen redan har prövats, att artikel 37 i fördraget inte avser monopol för tillhandahållande av tjänster, även om ett sådant monopol möjliggör för ifrågavarande medlemsstat att styra en bransch som utgör en del av ekonomin på det

nationella planet — med förbehåll för att det inte innebär att principen för den fria rörligheten för varor åsidosätts genom att de produkter som importeras diskrimineras, till fördel för produkter med inhemskt ursprung.

37 Det bör i detta avseende erinras om att i den ovan nämnda domen i målet Mialocq, punkterna 11 och 12, vilken behandlar samma bestämmelser som de i målet vid den nationella domstolen, har domstolen fastställt att de uppgifter som framgick av beslutet om hänskjutande och de som framkom under förfarandet inför domstolen inte var tillräckliga för att dra slutsatsen att genom sådana bestämmelser upprättades på ett indirekt sätt ett monopol som hindrade den fria rörligheten för varor, eftersom det stod varje enskild djuruppfödare fritt att av den station för insemination till vilken denne var knuten begära leverans av sperma som härstammade från en av denne utvald produktionsstation, i Frankrike eller i utlandet.

38 Det skall dock tilläggas att frågan om huruvida de godkända stationernas verksamhet i praktiken leder till att skapa diskriminering med avseende på importerad sperma av nötkreatur borde bedömas mot bakgrund av artikel 30 i EG-fördraget. Bedömningen av relevanta fakta faller inom den nationella domstolens behörighetsområde (se i detta hänseende dom av den 5 oktober 1994, Centre d'insémination de la Crespelle, C-323/93, Rec. s. I-5077, punkt 39).

39 Vad beträffar artikel 59 i fördraget, finns det ingen anledning att besvara denna del av den femte frågan med hänsyn till svaret på den första frågan.

40 Den femte frågan skall alltså besvaras på så sätt att artikel 37 i fördraget inte rör monopol avseende tillhandahållande av tjänster, även om ett sådant monopol utesluter att insemination utförs av andra personer — även om dessa har tillräcklig utbildning och är kvalificerade att utföra ingreppet — än personalen vid de stationer för artificiell insemination som drar fördel av monopolet, med förbehåll för att det inte innebär att principen om den fria rörligheten för varor åsidosätts genom att de produkter som importeras diskrimineras till fördel för de produkter som är av inhemskt ursprung.

Rättegångskostnader

41 De kostnader som har förorsakats den franska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 14 januari 1994 förts vidare av Tribunal de grande instance de Bergerac — följande dom:

1) **Artiklarna 52 och 59 i EG-fördraget, rådets direktiv 78/1026/EEG av den 18 december 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens-, och andra behörighetsbevis för veterinärer inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster, samt rådets direktiv 78/1027/EEG av den 18 december 1978 om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som veterinär är inte tillämpliga på rent interna förhållanden i en medlemsstat, såsom när en medborgare i en medlemsstat på denna stats territorium önskar utöva verksamhet som seminör och före detta varken har genomgått en utbildning med anknytning till verksamheten eller har utövat den i en annan medlemsstat.**

2) **Rådets direktiv 77/504/EEG av den 25 juli 1977 om renrasiga avelsdjur av nötkreatur och rådets direktiv 87/328/EEG av den 18 juni 1987 om godkännande för avel av renrasiga avelsdjur av nötkreatur hindrar inte att det**

genom en nationell lagstiftning dels införs ett monopol på att inom ett visst geografiskt område utöva artificiell insemination till förmån för inseminationsstationer, dels fastställs att förutsättningen för att påbörja inseminationsverksamhet är att det utfärdas ett tillstånd att verka som förman vid en inseminationsstation eller för att verka som seminör och att det för att detta tillstånd skall utfärdas krävs att ett intyg från föreståndaren för en godkänd station för artificiell insemination förevisas.

3) Artikel 37 i EG-fördraget rör inte ett monopol för tillhandahållande av tjänster, även om ett sådant monopol utesluter att insemination utförs av andra personer — även om dessa har tillräcklig utbildning och är kvalificerade att utföra ingreppet — än de som ingår i personalen vid de stationer för artificiell insemination som åtnjuter monopolet, med förbehåll för att det inte innebär att principen om den fria rörligheten för varor åsidosätts genom att de produkter som importeras diskrimineras, till förmån för de produkter som är av inhemskt ursprung.

Edward Moitinho de Almeida Gulmann

Jann Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 december 1995.

R. Grass

Justitiesekreterare

D.A.O. Edward

Ordförande på femte avdelningen